

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการบริโภคน้ำมันจากพืชของครัวเรือนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่างที่บริโภคน้ำมันถั่วเหลือง 200 คน และกลุ่มตัวอย่างที่บริโภคน้ำมันปาล์ม 200 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา และใช้ค่าสถิติทดสอบในการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการบริโภคน้ำมันจากพืช ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และปัจจัยด้านการส่งเสริมการขาย ส่วนการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม โดยใช้สถิติ t-test มีผลการศึกษาดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มตัวอย่างที่บริโภคน้ำมันจากพืชในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ทั้งหมด 400 ตัวอย่าง พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 56.5) มีอายุระหว่าง 21-30 ปี (ร้อยละ 37.3) โดยมีอายุเฉลี่ย 35 ปี มีสถานภาพสมรส (ร้อยละ 49.8) มีการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 56.3) มีอาชีพเป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ (ร้อยละ 28.5) มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 5,001-10,000 บาทต่อเดือน (ร้อยละ 34.5) และมีสมาชิกในครัวเรือนจำนวน 4-5 คน (ร้อยละ 45.7)

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่บริโภคน้ำมันถั่วเหลืองจำนวน 200 ตัวอย่าง พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 60) มีอายุระหว่าง 21-30 ปี (ร้อยละ 36.5) โดยมีอายุเฉลี่ย 36 ปี มีสถานภาพเป็นโสด (ร้อยละ 46.5) มีการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 50.5) มีอาชีพเป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ (ร้อยละ 21.5) มีรายได้ต่อเดือนในระหว่าง 5,001-10,000 บาทต่อเดือน (ร้อยละ 39) และมีสมาชิกในครัวเรือนจำนวน 4-5 คน (ร้อยละ 51.5)

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่บริโภคน้ำมันปาล์มจำนวน 200 ตัวอย่าง พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 53) มีอายุระหว่าง 21-30 ปี โดยมีอายุเฉลี่ย 34 ปี มีสถานภาพสมรส (ร้อยละ 54) มีการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 62) มีอาชีพเป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ (ร้อยละ 35.5) มีรายได้

ต่อเดือนในระหว่าง 10,001-20,000 บาทต่อเดือน (ร้อยละ 35.5) และมีสมาชิกในครัวเรือนจำนวน 1-3 คน (ร้อยละ 44.5)

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างในการบริโภคน้ำมันจากพืชทั้งหมด 400 ตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะซื้อน้ำมันพืชที่ห้างค้าปลีกขนาดใหญ่ (ร้อยละ 46.5) จำนวนการซื้อ 1-2 ขวดต่อครั้ง (ร้อยละ 78.7) มีความถี่ในการซื้อน้ำมันพืชระหว่าง 1-2 ครั้งต่อเดือน (ร้อยละ 79.8) นิยมซื้อขนาดบรรจุ 1 ลิตรมากที่สุด (ร้อยละ 84.5) มักใช้ประกอบอาหารประเภทผัด และทอด ใกล้เคียงกัน (ผัด ร้อยละ 50.5 และทอด ร้อยละ 49.5) ไม่นิยมเก็บน้ำมันไว้ใช้หลังจากการทอดครั้งที่หนึ่ง (ร้อยละ 50) การกำจัดน้ำมันพืชที่ใช้จากการบริโภคโดยการเททิ้งลงท่อระบายน้ำ (ร้อยละ 63.5) ส่วนใหญ่เคยบริโภคน้ำมันพืชพรีเมียมมา (ร้อยละ 60) และตัดสินใจที่จะบริโภคน้ำมันพืชพรีเมียมต่อไป (ร้อยละ 59.8)

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่บริโภคน้ำมันถั่วเหลืองจำนวน 200 ตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะซื้อน้ำมันพืชที่ห้างค้าปลีกขนาดใหญ่ (ร้อยละ 38) จำนวนการซื้อ 1-2 ขวดต่อขวด (ร้อยละ 79) มีความถี่ในการซื้อน้ำมันพืชระหว่าง 1-2 ครั้งต่อเดือน (ร้อยละ 80) นิยมซื้อขนาดบรรจุ 1 ลิตรมากที่สุด (ร้อยละ 84) มักใช้ประกอบอาหารประเภทผัด (ร้อยละ 55) นิยมเก็บน้ำมันไว้ใช้หลังจากการทอดครั้งที่หนึ่ง (ร้อยละ 53) ซึ่งนิยมการเก็บไว้ทอดซ้ำ 1-2 ครั้ง (ร้อยละ 47.5) กำจัดน้ำมันพืชที่ใช้จากการบริโภคแล้วโดยการเททิ้งลงท่อระบายน้ำ (ร้อยละ 59) ส่วนใหญ่เคยบริโภคน้ำมันพืชพรีเมียม (ร้อยละ 56.5) และตัดสินใจที่จะบริโภคน้ำมันพืชพรีเมียมต่อไป (ร้อยละ 74.5)

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่บริโภคน้ำมันปาล์มจำนวน 200 ตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะซื้อน้ำมันพืชที่ห้างค้าปลีกขนาดใหญ่ (ร้อยละ 55) จำนวนการซื้อ 1-2 ขวดต่อครั้ง (ร้อยละ 78.5) มีความถี่ในการซื้อน้ำมันพืชระหว่าง 1-2 ครั้งต่อเดือน (ร้อยละ 79.5) นิยมซื้อขนาดบรรจุ 1 ลิตรมากที่สุด (ร้อยละ 85) มักใช้ประกอบอาหารประเภททอด (ร้อยละ 54) ไม่นิยมเก็บน้ำมันไว้ใช้หลังจากการทอดครั้งที่หนึ่ง (ร้อยละ 51.5) กำจัดน้ำมันพืชที่ใช้จากการบริโภคแล้วโดยการเททิ้งลงท่อระบายน้ำ (ร้อยละ 68) ส่วนใหญ่เคยบริโภคน้ำมันพืชพรีเมียม (ร้อยละ 63.5) และตัดสินใจที่จะไม่บริโภคน้ำมันพืชพรีเมียม (ร้อยละ 55)

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่บริโภคน้ำมันจากพืชทั้งหมดเห็นว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการบริโภคน้ำมันจากพืชของครัวเรือนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มากที่สุดคือ ปัจจัยด้านราคา โดยมีค่าเฉลี่ย คือ 2.50 อยู่ในระดับมาก ปัจจัยย่อยที่มีผลมากที่สุดคือ ราคาเหมาะสมตามคุณภาพของสินค้า ส่วนปัจจัยรองลงมา คือ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ โดยมีค่าเฉลี่ย คือ 2.45 อยู่ในระดับปานกลาง และปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย โดยมีค่าเฉลี่ย คือ 2.43 อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่บริโภคน้ำมันถั่วเหลืองเห็นว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการบริโภคน้ำมันจากพืชของครัวเรือนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มากที่สุดคือ ด้านผลิตภัณฑ์ โดยมีค่าเฉลี่ย คือ 2.53 อยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยย่อยที่มีผลมากที่สุดคือคุณภาพของสินค้า ส่วนปัจจัยรองลงมา คือ ด้านราคา โดยมีค่าเฉลี่ย คือ 2.50 อยู่ในระดับมาก และปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย โดยมีค่าเฉลี่ย คือ 2.44 อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่บริโภคน้ำมันปาล์มเห็นว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการบริโภคน้ำมันจากพืชของครัวเรือนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มากที่สุดคือ ด้านราคา โดยมีค่าเฉลี่ย คือ 2.49 อยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยย่อยที่มีผลมากที่สุดคือราคาเหมาะสมตามคุณภาพ ส่วนปัจจัยรองลงมา คือ ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย โดยมีค่าเฉลี่ย คือ 2.42 อยู่ในระดับปานกลาง และ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ โดยมีค่าเฉลี่ย คือ 2.36 อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

สำหรับการทดสอบความแตกต่างของทั้งสองกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย (t-test) มีผลการศึกษาดังนี้ ปัจจัยที่มีความแตกต่างกัน คือ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์และปัจจัยด้านการส่งเสริมการขาย

เมื่อพิจารณาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการบริโภคน้ำมันจากพืชของครัวเรือนระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่บริโภคน้ำมันถั่วเหลืองและกลุ่มตัวอย่างที่บริโภคน้ำมันปาล์ม พบว่า ปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างที่บริโภคน้ำมันถั่วเหลืองเห็นว่ามีความสำคัญมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่บริโภคน้ำมันปาล์มคือ คุณภาพของสินค้า ลักษณะสีของน้ำมันพืช ชนิดของวัตถุดิบที่นำมาสกัดน้ำมันพืช ชนิดของบรรจุภัณฑ์ มีข้อมูลบอกที่บรรจุภัณฑ์ ราคาเหมาะสมตามคุณภาพและร้านค้าของชำร่วยใกล้บ้าน แต่ปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างที่บริโภคน้ำมันปาล์ม เห็นว่ามีความสำคัญมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่บริโภคน้ำมันถั่วเหลืองคือ มีการโฆษณาทางสื่อต่างๆ และมีการจัดรายการส่งเสริมการขาย

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคบริโภคน้ำมันจากพืชและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการเลือกบริโภคน้ำมันจากพืชของครัวเรือนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

- 1) จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับปัจจัยทางด้านราคา โดยให้ความสำคัญกับราคาที่เหมาะสมตามคุณภาพของสินค้ามากที่สุด ดังนั้นผู้ผลิตน้ำมันจากพืชควรให้ความสำคัญในเรื่องของคุณภาพของสินค้า ความสะอาดและปลอดภัยของตัวผลิตภัณฑ์เพื่อความปลอดภัยของกลุ่มผู้บริโภคและให้เหมาะสมกับราคาที่สูงขึ้นของตัวผลิตภัณฑ์

2) จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ โดยจะให้ความสำคัญกับคุณภาพของผลิตภัณฑ์ โดยเฉพาะบรรจุภัณฑ์ที่ใช้บรรจุน้ำมันจากพืชนั้น ควรมีข้อมูลทางโภชนาการด้านต่างๆ เช่น วันเดือนปีที่ผลิตหรือหมดอายุ ให้ชัดเจน มีสารอาหารหรือกรดไขมันชนิดต่างๆ ที่จำเป็นต่อร่างกายบอกที่ตัวบรรจุภัณฑ์ และลักษณะสีของน้ำมันพืชหรือไม่ เป็นไข เป็นต้น

3) จากการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายน้ำมันจากพืชควรมีการส่งเสริมการขาย โดยการทำการลดราคา หรือการส่งชิ้นส่วนชิงโชค เพื่อเป็นการจูงใจให้กลุ่มผู้บริโภคซื้อสินค้า

The logo of Chiang Mai University is a circular emblem. In the center is a stylized elephant standing and facing left. Above the elephant's head is a traditional Thai oil lamp (diya) with a flame. The elephant's trunk is curled upwards towards the lamp. The entire emblem is set against a background of a traditional Thai pattern. The text 'CHIANG MAI UNIVERSITY 1964' is written in a circular path around the central image.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved